

## RECENSION



Nahid Persson Sarvestani och Farah Pahlavi i *Drottningen och jag*

# Drottningen och jag

Originaltitel: **Drottningen och jag**

Regi: **Nahid Persson Sarvestani**

Producent: **Setareh Persson, Nahid Persson Sarvestani**

Manus: **Nahid Persson Sarvestani**

Foto: **Nicklas Karpaty**

Medverkande: **Farah Pahlavi, Nahid Persson Sarvestani**

**Sverige 2008**

Längd i tid: **1 tim 30 min**

Censur: **Tillåten från 7 år**

Distributör: **Folkets Bio AB**

Nahid Persson Sarvestani fortsätter att sätta sitt födelseland Iran under smutsig lupp. I *Prostitution bakom slöjan* visade hon ett stickprov på hur revolutionen i slutet av 70-talet bidrog till att många av dagens iranska kvinnor lever ett liv kantat av droger och prostitution. I *Drottningen och jag* är hon tillbaka i revolutionens efterbörder fast ur en annan vinkel.

När shahen av Iran störtades för 30 år sedan stod Nahid Persson Sarvestani på barrikaderna som 18-åring. Shahen och hans fru, drottning Farah Pahlavi, landsförvisades och bosatte sig sedermera i Paris. När Nahid får för sig att skildra drottningens liv idag tar projektet många känslomässiga vägar. Hon märker att hon kanske har för mycket gemensamt med sitt rojalistiska intervjuobjekt. Båda bär på ärr och förluster från en mörk period i nutidshistorien. Båda är kvinnor från ett kvinnoförtryckande land. Långsamt växer en

rörande vänskap fram som både sätter käppar i hjulet och förgyller regissörens liv och arbete.

Upplägget i Nahid Perssons film är oerhört begåvat och personligt. Att ta in sig själv som ett förstärkande element i en dokumentär kan leda fokus från kärnämnet och ofta förvilliga mer än det förtydligar. Det kan bli övertydlig polemik som så ofta hos Michael Moore eller spekulativt och självupptaget dravel som genomsyrar en del av Nick Broomfields filmer.

Nahid Persson lyckas hoppa över de flesta fällor genom sitt humana berättande och känsliga perspektiv.

Hon låter sig själv dokumenteras när hon dokumenterar, blir intervjuoffret och den som får svara på personliga frågor från Farah. Vid ett tillfälle, som inte känns det minsta malplacerat, visar hon ett inslag där hon själv intervjuas av en journalist om arbetet med filmen under inspelningen. De olika meta-nivåerna känns naturliga och bara som ett följsamt narrativ istället för en påklistrad estetik. Nahid ifrågasätter sitt arbete och sin kreativa hållning under hela filmens gång. Hon, som hon säger, "trasslar in sig själv" och har svårt att hålla objektiviteten i schack. I ett med att tiden går fördömer hon sig själv för att inte ta ställning och en malande frustration tar sig upp till ytan. Men istället för att vältra sig i självömkan så vänder Nahid på situationen och blottar sig själv på ett sätt som är direkt igenkännligt och väcker empati istället för klistrig sympati.

*Drottningen och jag* är en utmärkt och rörande dokumentär om hur och varför värderingar förändras med tiden. Hur ens arv alltid är fast förankrat i de livsval man gör. Men framför allt visar den kanske hur man kan komma närmare något som man har fascinerats av genom filmens mediala kraft.

Frederik Söderlund

**FILMRUTAN**